

עין משפט
גר מצוה

פ:

מרובה פרק שביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

נפק רב הדרש. לא עתה על זה המעשה מיקן דהא פריך עלה מנציתא אלף דרש דמקודש נתקן:

מותר להורגו ואסור לקיימו. והא דלמר ר"ל נפק דקנהדרין (דף טו: ועס) גבי ארי ומרר ודכו חלז וזכרלם ונמש

שמואל לא עייל קמיה דרב אסי. שהיה גדול ממנו ורב אסי תלמיד של רב הוה: **מאן נפרס**. מי ימאחר במחוק ויבא אחרונה יחיד: **נפרס שמואל**. נתון וינאפו רב ורב אסי רב ואח"כ תלמיד: **מלפא** בעלמא הוא דעבד לשמואל.

שמואל לא עייל קמיה דרב אסי רב אסי לא עייל קמיה דרב אמרי מאן נתרר נתרר **שמואל** וניתו רב ורב אסי או ונתרר רב או רב אסי רב מילתא בעלמא הוא דעבד ליה לשמואל משום שהוא מעשה דלמיה אדבריה רב עליה אדהכי והכי אתא שונרא קמיה לידא דינקא נפק רב ודרש "חתול מותר להורגו ואסור לקיימו ואין בו משום גזל ואין בו משום השב אבידה לבעלים וכיון דאמרת מותר להורגו מאי ניהו תו אסור לקיימו מהו דתיבא מותר להורגו איסורא ליבא קמ"ל אמרי וכיון דאמרת אין בו משום גזל מאי ניהו תו אין בו משום השב אבידה לבעלים אמר רבינא ילעורו מיחיבי רבי שמעון בן אלעזר אומר מגדלין כלבים כופרין וחתולין וקופין וחולדות סנאים מפני שעשויין לנקר את הבית לא קשיא הא באוכמא הא בחיורא והא מעשה דרב אוכמא הוה התם אוכמא בר חיורא הוה רב אוכמא בעיא ליה רבינא דבעי רבינא אוכמא בר חיורא מהו כי קמבעיא ליה לרבינא באוכמא בר חיורא בר אוכמא מעשה דרב באוכמא בר חיורא הוה (חב"ד ב"ח בה"ן סימן) אמר רבי אחא בר פפא משום רבי אבא בר פפא משום רבי אבא בר פפא ואמרי לה אמר ר' אבא בר פפא משום רבי אבא בר פפא ואמרי לה אמר ר' אבא בר פפא משום רבי אחא בר פפא משום רבי חנינא בר פפא ימתייעין * על החיובך בשבת ודלת הנעלת לא במהרה תפתח והלוקח בית בארץ ישראל כותבין עליו אונן אפילו בשבת מיחיבי ^ו וישאר פורעניות המתרגשות וכוונת על הצבור כגון חיובך תגב וזבו צירעה ויתוש ושילוח נחשים ועקרבים לא היו מתיעין אלא צועקים לא קשיא כאן בלח כ"כאן ביבש דאמר רבי יהושע בן לוי ששחין שהביא הקב"ה על המצרים לה מבחוח ויבש מבפנים שנאמר יוידו שחין אבעבועות פורח באדם ובבהמה ודלת הנעלת לא במהרה תפתח מאי היא מר זוטרא אמר סמיכה רב אשי אמר * כל המריעין לו לא במהרה מטיבין לו רב אחא מדיפתי אמר לעולם אין מטיבין לו ולא היא רב אחא מדיפתי מילתא דנפשיה הוא דאמר והלוקח בית בארץ ישראל * כותבין עליו אונן אפילו בשבת סלקא דעתך אלא כדאמר רבא התם * אומר לנכרי עושה ה"נ 'אומר לנכרי עושה ואע"ג * דאמריה לנכרי שבות היא משום ישוב ארץ ישראל לא גזרו ביה רבנן אמר רבי שמואל בר רב הונא אמר רבי יונתן ה"לוקח עיר בארץ ישראל כופין אותה ליקח לה דרך מארבע רוחותיה משום ישוב ארץ ישראל: ת"ר * עשרה תנאין התנה יהושע שיהו

קבא א ב מ"י פט"ו מלכות גולה הארצה הלכה י' סנה עשין עג טושיע ח"מ סימן רסו ספיק ד: קבא ג מ"י פ"ג מה"ל טושיע ח"מ סימן תקסו ספיק ד: קבא ד מ"י סס טע"ט י' ופ"י בהשנות ומ"מ טושיע טס פט"ו: קבא ה מ"י סס ט"ג טושיע טס ספיק ה: קבא ו מ"י פ"ו מה"ל טע"ט הלכה ה"א [טושיע ח"מ סימן טו ספיק ה"א]: קבא ז מ"י פ"ו מה"ל טע"ט הלכה ג: קבא ח מ"י פ"ה מה"ל ט"ז ממוח הלכה ג סנה עשין טו טושיע ח"מ סימן רעד ספיק א ב ה"א:

מוסף רש"י

המרה בשופר דשופר נשנה מי איכא כדדייק נספיק דפענית (דף י"ד. ועס) אלף המרה כפה בעננו וסבר מ"ד התם דעננו קרי ליה המרה ומינה דמלא פריך מהיה דבשאר מיני פורעניות דקתי לא היו מתיעין על החיובך אלף זועקים דילמא ה"ק לא היו מתיעין בשופר אלף זועקים כפה בעננו ואין לומר אע"ג דתריייהו כפה המרה לחוד ועקה לחוד דהתם משמע דלמ"ד עננו קרי ליה המרה חדא היא ה"ל דה"פ מדקאמר כשנשנה מתיעין לכל הפחות בעננו א"כ ראוי לעשות על החיובך המרה אפי' בשופר כחול כיון שהוא דבר גדול כל ק דנשנה זועקים:

על התגב. ל"ג ועל הגובאי דהא נמתוי דקדר פעניות האלו (פעניות ט. ט) מן שמתיעין על הארצה ועל התקיל ועל הגובאי וי"ל דהתם כפה ועי"ל דשפיר גרסינן ליה והתם גובאי המזיק לזדות דומיא דארצה * וחתול דקתי התם וגובאי דהכא כמזיק לנני אדם דומיא דלרעים * שילוח נחשים. פירוש ר"י: **לעולם** אין מטיבין לו. והא דקאמר אהו גופיה בעובדא דדיה לא כמרה מטיבין לו כפרק קמא דבבא נטרל (דף י"ב:)

זה אמר בשעה שהיה סבור עדיין **אומר** לנכרי עושה. דוקא משום מזה וז דישוד דל"י אכל לזוך מזה אחרת לא שרי אמירה לנכרי ואפי' לזוך מילה משמע כפרק הכר (עירובין דף קמ.) דלא שרי אמירה לנכרי באיסורא דאורייתא גבי ההוא יוקא דלישמפיך ממימיה דקאמר נשיליה לאימיה אי נריכה נחיס ליה אגב אימיה משמע דאי לא נריכה אימיה לא שרי אפילו על ידי נכרי וי"ס שכתבו כהדיא נחיס ליה נכרי אגב אימיה והלאה משמע שלפני המילה היה והיו נריכין לחימיה כדי למולו ולא שרי אפילו ע"י נכרי אלא אגב אימיה כדשריא הכא והתם בעובדא דלעיל דקאמר (א) גבי יוקא אחרינא נימא ליה לנכרי דימיי מגו ביתא ההוא דלעיל איסורא דרבנן הוה להביא דרך חצר שלג עירב ואפילו איסורא דרבנן אורי"י שאין להמיר משום מזה אחרת על ידי נכרי כגון להביא ספר דרך כרמלית כדי ללמוד בו דדוקא מילה היא גופא דמי שנת שרי על ידי נכרי איסור דרבנן ומיהו כ"ג משמע דאפילו איסורא דאורייתא שרי על ידי נכרי לזוך מילה שפירש דלפי דימיי נכרי מתוך ביתו היא דרך רשות הרבים דהוה איסורא דאורייתא שרי על ידי נכרי לזוך מילה כמו הכא משום ישוב ארץ ישראל ולרביהם בעובדא נטרל דקאמר נחיס ליה נכרי אגב אימיה לאחר המילה הוה ולאחר שלגה שכבר נטרפא הולד יפה ולקפריס דל"ג נכרי נוכל לומר דע"י ישראל קאמר ותוך שבעה דמתהללן עליה השבת אם אמרה נריכה אזי כדלמתיך כפרק מפנין (שבת דף קע. ועס) אכל אין נראה דעל ידי ישראל הוה אסור להרבות בשיל המיעוט כדלמתיך כפרק דחולין (דף טו:) ולפי ה"ג טפי אית לן למשרי על ידי נכרי איסורא דאורייתא מאיסורא דרבנן על ידי ישראל כדמסיק התם אהאי עובדא ולא שני לן בין שבות דליה ציה מעשה לשבות דליה ציה מעשה ואמרינן נמי כפרק ר' אליעזר דמילה (שבת דף קל:) כשאין מביאין דרך רשות הרבים כן אין מביאין דרך גגות חירות וקפירות והיה נראה ממוך ה"ג להמיר ביום שני אפילו של ר"ה לעשות כל זכרי מילה אפילו לנרות עזים לעשות כחול ע"י ישראל שהיה מת דלא שרי לקבור על ידי נכרי כדמוכח כפ"ק דר"ה (דף כ.) אפילו הכי

(6) תפנית ד... (7) כוחות מה... (8) כ"ב יב... (9) גיטין ה... (10) שנת קטנ... כלה כ... (11) שנת ק... עירובין כ... (12) שנת ק... עירובין כ... (13) שנת ק... עירובין כ... (14) שנת ק... עירובין כ... (15) שנת ק... עירובין כ... (16) שנת ק... עירובין כ... (17) שנת ק... עירובין כ... (18) שנת ק... עירובין כ... (19) שנת ק... עירובין כ... (20) שנת ק... עירובין כ...

תורה אור השלם

1. ויקחו את פיה הכבשן ויעמדו לפני פתח היקב אתו משה השקיפה וידו שדח אבעבעת פיה ב'אדם ובכרדה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ס מלמא דנפשיה כ"ל אחר ד"ס אבעבעת: (ב) תופי ד"ס אחר ובי שם מצאו מת: (ג) ר"ה אומר ובי דקאמר רבה גבי יוקא:

גליון הש"ס

גם על החיובך בשבת ע"י נכרות דף למ ע"כ תוספות ד"ה ושמעון: רש"י ד"ה מאן נתרר כי יתאר. וכן תמיהה גביה גיטין דף סה ע"כ וכן מתחלה ע"ז דף י"ח ע"א: תוס' ד"ה אפי' ובי וקאמר תיבת. עיין תפ"י לרש"י ס"ד סימן רלג ומשנת מהרי" ארדיי סימן טל"ו:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
[א] גבי ויתרה רב יו רב אפי' דכ מילתא. עיין שטה מקובלם:

לענין רש"י

מהרי"ו. להק. לשפיק.